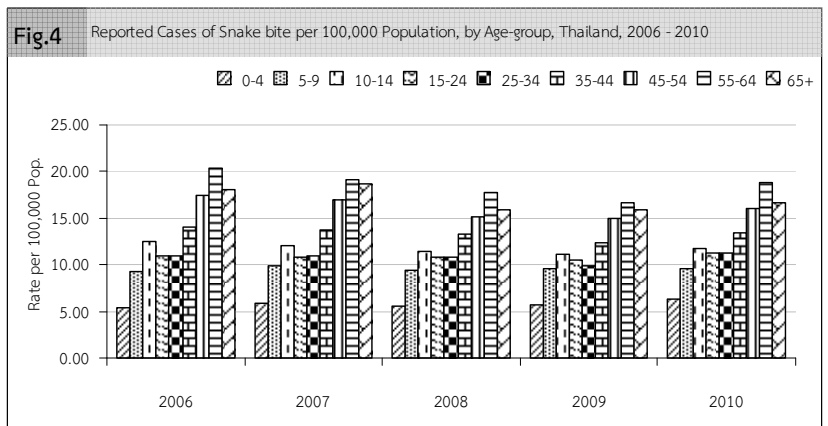
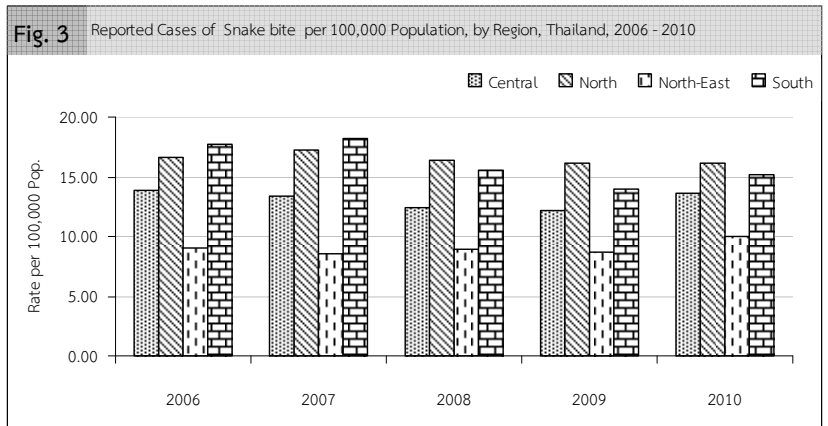
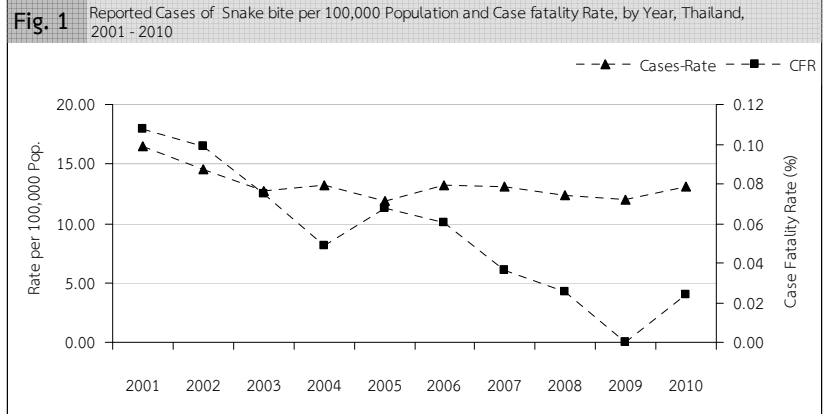

งูพิษกัด (Snake bite)

ปี พ.ศ.2553 (ค.ศ.2010) สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ถูกงูพิษกัดจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 75 จังหวัด (ไม่มีข้อมูลจากสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และจังหวัดพังงา) จำนวน 8,321 ราย อัตราป่วย 13.06 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.02 ชนิดของงูพิษกัดสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ งูเขียวหางไหม้ 736 ราย ร้อยละ 8.84 งูกะปะ 538 ราย (6.46) งูเห่า 387 ราย (4.18) และไม่ทราบชนิดของงู 6,456 ราย (77.58) จากข้อมูลย้อนหลัง 10 ปี พ.ศ. 2544 – 2553 (ค.ศ.2001 – 2010) พบว่าอัตราการถูกงูพิษกัด มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ.2544 – 2546 (ค.ศ. 2001 - 2003) และตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 (ค.ศ. 2003) จนถึงปัจจุบัน อัตราการถูกงูพิษกัดใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 12 – 14 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตายมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง คือในปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) ร้อยละ 0.11 ลดลงถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2553 ร้อยละ 0.02 (รูปที่ 1)

จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 10 อันดับแรก คือ จังหวัดสมุทรสงคราม อัตราป่วย 72.22 รองลงมา คือ ปราจีนบุรี (67) ประจวบคีรีขันธ์ (56.85) ตรัง (53.17) เพชรบุรี (47.12) สิงห์บุรี (41.86) นครสวรรค์ (41.47) ชัยนาท (40.87) กระบี่ (36.54) และชุมพร (34.98) (รูปที่ 5) พบผู้ถูกงูพิษกัดตลอดปี และสูงสุดในเดือน พฤษภาคม 987 ราย มกราคม (403) กุมภาพันธ์ (380) มีนาคม (497) เมษายน (715) พฤษภาคม (987) มิถุนายน (982) กรกฎาคม (782) สิงหาคม (784) กันยายน (734) ตุลาคม (775) พฤศจิกายน (791) และธันวาคม (491) (รูปที่ 2)

ผู้ถูกงูพิษกัดเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชาย 4,915 ราย เพศหญิง 3,406 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.4 : 1 อัตราป่วยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ กลุ่มอายุ 55 – 64 ปี อัตราป่วย 18.57 ต่อประชากรแสนคน กลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป (16.65) และ 45 – 54 ปี (16.06) สอดคล้องกับกลุ่มอายุสูงสุด 3 ลำดับแรกย้อนหลัง 4 ปี (รูปที่ 4) อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ รับจ้าง 2,472 ราย ร้อยละ 29.71 เกษตรกรรม 2,305 ราย (27.70) และนักเรียน 1,205 ราย (14.48) สถานที่รักษาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ โรงพยาบาลชุมชน 4,777 ราย ร้อยละ 57.41 โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป 3,366 ราย (40.45) และสถานีนอนมัย 172 ราย (2.06)

ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 6,785 ราย ร้อยละ 81.54 และในเขตเทศบาล 1,245 ราย

(14.96) ไม่ทราบเขตการบริหาร 291 ราย (3.5) ผู้ถูกงูพิษกัด แยกรายภาคปีปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลย้อนหลัง 4 ปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราป่วยต่ำกว่าภาคกลาง ภาคใต้และภาคเหนือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (รูปที่ 3)

ข้อมูลอาจมีจำนวนน้อยกว่าความเป็นจริงเพราะกรุงเทพมหานครและพังงาไม่มีรายงานผู้ป่วย เนื่องจากไม่ทราบว่า เป็นโรคที่ต้องรายงาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน และให้ความรู้เรื่องชนิดของ งูพิษกับชาวบ้าน เนื่องจากผู้ที่ถูกงูพิษกัดส่วนใหญ่ไม่ทราบชนิด ของงูทำให้ยากต่อการให้เชรุ่มในการรักษา

ผู้เรียบเรียง

ศุภฤกษ์ ไชยานุวัตวิงษ์

Fig. 5 Reported Cases of Snake bite per 100,000 Population, by Province, Thailand, 2010

